

Hoeveel procent Munthof?

Het Antwerpse stadsbestuur stelde zijn nieuwste plan voor aan de Stuurgroep

Het dossier omtrent het behoud van het Munthof sleept intussen bijna dertig jaar aan. Het plein is een van de schaarse groene, open ruimtes in de Sint – Andrieswijk. Tegenwoordig ligt het er ontegensprekelijk wat verwaarloosd bij, in afwachting van een definitieve beslissing. Op de laatste stuurgroepvergadering kwam het stadsbestuur dan toch met concrete plannen voor de herwaardering van het Munthof, waarbij in zekere mate tegemoet gekomen wordt aan de eisen van de bewoners. Er zijn zelfs concrete data voor de aanvang van de werken. Toch zijn er bij het voorstel nog heel wat kritische vragen te stellen.

Via een breed gedragen affichecampagne hadden de inwoners van de Sint-Andrieswijk al duidelijk laten blijken dat ze niet akkoord konden gaan met een grotendeels volgebouwd Munthof. De slogan “100% Munthof is niet gelijk aan 50% Munthof” liet aan duidelijkheid niet te wensen over. Ook tijdens de stuurgroepvergadering,

waarbij het stadsbestuur zijn plannen presenteerde, weerklonk de vraag “hoeveel procent van het Munthof er na de heraanleg nog zou overblijven.” Het uitzicht van het plein zal immers grondig veranderen, maar minder dan op eerdere plannen, die door de omwonenden werden afgekeurd.

PLANNEN

Een deel van het huidige Munthof zal onvermijdelijk bebouwd worden. Die bebouwing wordt in het huidige plan vooral op de hoeken van het Munthof geconcentreerd, om zo in het midden een relatief grote open ruimte te bewaren. Over de functie van die nieuwe gebouwen wordt nog gediscussieerd, maar er zou bergruimte voorzien worden voor allerlei activiteiten op het Munthof. De buurt is ook vragende partij voor een soort ‘paviljoen’ om diverse activiteiten op het plein te kunnen organiseren.

Het stadsbestuur is vooral begaan met het globale uitzicht van het Munthof. Zo wil men werk maken van een duidelijke rooilijn, om te vermijden dat er, zoals nu, donkere hoekjes ontstaan die voor onfrisse praktijken gebruikt kunnen worden. Om een zo ‘recht’ mogelijk uitzicht te bekomen, krijgen de huizen die aan het Munthof grenzen er enkele vierkante meters achtertuin bij. Die zullen worden afgeschermd met een door de stad voorziene afsluiting. Tegelijkertijd is men op zoek naar manieren om graffiti zoveel mogelijk te ontmoedigen.

In de open ruimte zelf zouden verharde paden worden aangelegd, met speciale aandacht voor de toegankelijkheid voor mindervaliden. Ook zal ervoor worden gezorgd dat het Munthof niet meer als sluipteg kan worden gebruikt door automobilisten.

ORTELIUS

Een pijnpunt blijft het uitzicht op het Mercator-Orteliushuis. De wijkbewoners hebben er steeds voor gepleit dat het uitzicht op dit historische pand bewaard zou blijven, ook na de renovatie van het Munthof. Voorlopig blijft de achtergevel vanuit het Munthof wel zichtbaar, maar in de plannen is toch mogelijke bebouwing opgenomen achteraan het plein, die het zicht dan toch zou belemmeren. Dat gebouw komt er volgens het stadsbestuur alleen na verloop van tijd, als de inwoners van Sint-Andries er zelf om vragen, bijvoorbeeld om activiteiten en evenementen beter te kunnen organiseren.

IEDEREEN TEVREDEN?

Hoe denkt de buurt zelf over de nieuwe plannen? Nico Volckeryck, de voorzitter van de Stuurgroep Sint-Andries, probeert de nieuwe plannen positief te benaderen. "Het stadsbestuur is met dit plan zeker op de goede weg ten opzichte van de eerdere plannen. Zo is de hoeveelheid bebouwing van het plein zichtbaar verminderd." Hij vindt het ook een goede zaak dat er vaart zal gezet worden achter de uitvoering van de werken. Toch blijft hij nog met enkele vragen zitten, vooral met de al eerder genoemde vraag over hoeveel procent van de open ruimte er nog overblijft. Voorlopig heeft het stadsbestuur daar geen concrete cijfers op kunnen plakken. Volckeryck: "Als blijkt dat de stad 10% van het plein wil bebouwen, denk ik dat de inwoners van Sint-Andries tevreden kunnen zijn. Gaat het toch om meer, dan is er nog discussie mogelijk."

START!

De goedkeuring van de plannen door het district en vervolgens door het schepencollege zou al in november 2009 rond moeten zijn. De start van de werken is gepland voor eind 2010. De reden waarom er plots op redelijk korte termijn kan worden gestart met de werken, heeft alles te maken met het feit dat de renovatie van het Stadspark even is uitgesteld. Een deel van de middelen die door dit uitstel vrijkomen, wordt nu gebruikt voor de (her)aanleg van groenzones zoals het Munthof. Als alles volgens plan verloopt, hebben de bewoners van Sint-Andries binnen afzienbare tijd eindelijk een gerenoveerde groene ruimte in het hart van hun wijk.

En de jongeren?

Als de plannen van het stadsbestuur uitgevoerd worden, zal het Munthof binnenkort erg groen

kleuren. Voorlopig valt het plein vooral op door de alomtegenwoordige graffiti. Niet meer de muurbrede kunstwerken die er in 2007 werden aangebracht in het kader van *Meeting of Styles*, een bijeenkomst van graffiti-artisten, maar wel de zogenaamde *tags*. *Tags* zijn het graffiti-equivalent van handtekeningen. De *tags* die je in het Munthof ziet, zijn ook op andere plaatsen in de stad terug te vinden. *Tags* plaatsen op gevels of

garagepoorten is vandalisme, maar het Munthof wordt beschouwd als een gedoogzone. Jongeren die je met een spuitbus aan de slag ziet gaan op het Munthof, kan je in principe niet als vandalen bestempelen. Integendeel, zij kiezen ervoor om zich uit te leven waar dat (voorlopig nog) mag.

Munthof: so what?

Over het algemeen zijn de jongeren niet erg bezig met de kwestie-Munthof. Ze zijn wel haast allemaal tegen het verkleinen van het plein, maar de ideale invulling ervan is niet voor elk van hen dezelfde. De graffitikwestie lijkt hen wat te verdelen. Jongeren die graffiti spuiten, vinden het Munthof ideaal zoals het er nu bijligt: er is nu veel ruimte om zich creatief te kunnen uitleven. De plannen om het plein graffitivrij te maken, vallen bij hen natuurlijk niet in goede aarde. Daarnaast moet het Munthof volgens hen geen andere activiteiten organiseren. "Alleen de hondendrollen mogen ze wel eens komen opruimen", klinkt het wat schamper. Andere jongeren zijn minder vaak aanwezig op het plein. Het valt dan ook geen aantrekkelijke ontmoetingsplaats te noemen: het is volgens hen een onoverzichtelijke en verwaarloosde open ruimte waar je je tegelijk alleen en bekeken voelt.

Een oplossing voor iedereen

Een bijkomend gegeven is dat de graffiti vooral aangebracht wordt door jongeren buiten de wijk Sint-Andries. Daarom is het ook logisch dat zij geen vragende partij zijn voor een mooier aangelegd plein. Het vernieuwde Munthof zal hopelijk meer plaats bieden voor de

jongeren uit de wijk zelf, die een groene en aantrekkelijke ruimte verdienen om zich te ontspannen. Wat er dan met de graffiti-spuiters moet gebeuren, of het nu kunstenaars of *taggers* zijn, is een andere zaak. Wanneer het Munthof graffiti-vrij wordt gemaakt, gaan ze sowieso op zoek naar nieuwe plaatsen om hun tekeningen achter te laten. Hopelijk kan dat binnen de grenzen van een andere gedoogzone, zoals in Park Spoor Noord, en hoeven ze niet uit te kijken naar straten en huisgevels.

Michiel Leen & Dagmar Stulens
November 2009

Foto's: Philippe Van Lint
Tekeningen: AG Stadsplanning en Stadsontwikkeling